TVIRTINU
Klaipėdos rajono savivaldybės
administracijos direktorius
Sigitas Karbauskas

KLAIPĖDOS RAJONO VISUOMENĖS DALYVAVIMO KRAŠTOVAIZDŽIO FORMAVIME PROGRAMA, VYKDANT KRAŠTOVAIZDŽIO FORMAVIMO IR EKOLOGINĖS BŪKLĖSGERINIMO GAMTINIO KARKASO TERITORIJOJE - GARGŽDŲ MIESTO PARKE

Ši Programa – tai priemonė, skirta skatinti vykdyti visuomenės dalyvavimu pagrįstą kraštovaizdžio formavimą įgyvendinant Orhuso, Europos kraštovaizdžio konvencijų, Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos krypčių aprašo reikalavimus.

Bendrieji Programos tikslai:

- plėtoti dalyvavimu pagrįstą kraštovaizdžio formavimą;
- užtikrinti rezultatų tvarumą, veiklų tęstinumą;
- didinti piliečių asmeninę atsakomybę ir įsipareigojimus už kraštovaizdžio ir jo elementų kokybę;
- stiprinti vietos bendruomenių ir savivaldybių administracijų gebėjimus.

Klaipėdos rajono savivaldybės administracija, siekdama įsisavinti 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicinių veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.5.1-APVA-R-019 priemonės „Kraštovaizdžio apsauga“ projektų finansavimui teikiamas lėšas planuoja teikti ***Gargždų miesto parko sutvakymo projektą, siekiant kraštovaizdžio formavimo ir ekologinės būklės gerinimo gamtinio karkaso teritorijoje.***

Planuojamas sutvarkyti objektas: Gargždų miesto centrinis parkas, Kvietinių g. Gargždai, Gargždų seniūnija, Klaipėdos raj. Klaipėdos apskritis. Bendras tvarkomos teritorijos plotas: 20,84 ha. Gargždų miesto parkas tai teritorija patenkanti į regioninės reikšmės Minijos migracijos koridorių, Gargždų miesto bendrajame plane išskirta kaip atskirasis želdynas.

Kviečiame visuomenės narius aktyviai teikti savo pasiūlymus ir pastebėjimus dėl programos turinio, planuojamos vykdyti veiklos tikslų ir uždavinių, visuomenės įsitraukimo būdų. Kontaktinis asmuo Architektūros skyriaus vyriausioji specialistė Jurgita Tamošauskienė, el. paštas jurgita.tamosauskiene@klaipedos-r.lt, tel (8 46) 47 30 60, Klaipėdos rajono savivaldybės administracija Klaipėdos g. 2, LT-96130 Gargždai https://www.facebook.com/savivaldybe/?fref=ts.

Minijos upė, jos pakrantės, slėnio šlaitai su paslėnio juosta yra regioninės reikšmės migracijos koridorius, svarbus ir saugotinas Gargždų miesto ir apylinkių gamtinio karkaso elementas. Gargždų miesto bendrojo plano sprendiniai numato grąžinti ir gausinti Minijos migracinio koridoriaus kraštovaizdžio natūralumą atkuriančius kraštovaizdžio elementus. Gargždų parko sutvarkymo projektas bus rengiamas, vadovaujantis Gargždų miesto parko vystymo galimybių studija patvirtinta Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2011-03-31 sprendimu Nr. T11-283. Galimybių studija išskiria parką kaip svarbų miesto želdynų sistemos elementą. Parkas jungiamoji dalis tarp Minijos slėnio ir kitų miesto želdynų, fomuojantis stabilų Gargždų miesto ir jo prieigų gamtinį karkasą. Sutvarkyta teritorija išlaikytų stabilius Minijos juostos želdinius, bei išsaugotą nepažeistą gamtą Minijos slėnyje bei teritoriją padarytų patrauklią rekreacijai su mažiausia intervencija į aplinką. Minijos upės atkarpa ties Gargždų parku svarbi žuvų ir nėgių, o taip pat bestuburių gyvūnų buveinių apsaugai, o Minijos slėnio dalis – paukščių apsaugai (aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių, teritorina svarbi migruojantiems paukščiams).

Nustatyti teisiniai bendrieji saugomų buveinių, paukščių apsaugai svarbių teritorijų, draustinio veiklos reglamentai iš esmės nepreištarauja rekreacijos vystymui šalia Minijos upės.

Gargždų parkas, vertinant bendrąją miesto žaliųjų plotų sistemą, yra vienas pagrindinių elementų. Visi kiti miesto želdynų sistemos elementai įrėmina centrinę miesto dalį su parku ir iš dalies glaudžiasi prie svarbių regioninių gamtinio karkaso arealų – Minijos ekologinio migracijos koridoriaus.

Remiantis istorine medžiaga (archyvais ir archeologija) parko dislokacija yra buvusio miesto dvaro vietoje, todėl tvarkant parką būtų galima paieškoti ir pavienių buvusio istorinio želdyno elementų.

Pagrindinis miesto želdynas yra mėgiama miestiečių susibūrimo vieta, čia organizuojami miesto gimtadieniai, gegužinės, žirgų konkūrai, vasaros šventės. Vaikų žaidimo aikštelė su atsiveriančiu vaizdu į piliakalnį pritraukia januosius miestelėnus. 2015 m. Gargždų bendruomenė parko erdvėse startavo su narcizų žydinčia pieva, žydėjimo epogėjuje organizuotas miestiečių piknikas. Vasaros metu parkas itin mėgstama pasivaikčiojimų vieta, žiediniais dviračių takais galima aplankyti visus parko objektus, rytais parko slėnyje rengiamos masinės treniruotės. Žiemą statūs Minijos šlaitai kviečia nusileisti su slidėmis ar rogutėmis. Iš parke esančių regyklų atsiveria nuostabūs vaizdai į Minijos senslėnio kraštovaizdžio draustinį ir Kalniškės piliakalnį. Kiekvienais metais Gargždų miesto bendruomenė parke organizuoja masines talkas.

Teritorijos tvarkymo tikslai:

- didinti teritorijos reprezentatyvumą išsaugant ir sudarant sąlygas pažinti teritorijos gamtinį pobūdį, gerinant joje esančių konkrečių kraštovaizdžio gamtinių ir kultūrinių vertybių būklę, pritaikant teritoriją švietimo, gamtos ir kultūros vertybių propagavimui;
- didinti teritorijos natūralumą (natūralumo didinimas suprantamas kaip žmogaus veiklos įtakos mažinimas ekosistemai) renatūralizuojant ir atkuriant pažeistas ekosistemas (Minijos upės senvagės renatūralizavimas);
- parko žaliosios infrastruktūros įvertinimas ir atnaujinimas;
- įgyvendinami kiti Gargždų miesto parko vystymo galimybių studijoje iškelti tikslai, kurie detalizuojami Gargždų miesto parko sutvarkymo techniniame statybos projekte.

Reikalavimai kraštovaidžio tvarkymui:

Techninio projekto rengimo metu vadovaujamasi Statybos techniniais reglamentais, išvadintais administracijos direktoriaus 2016-02-12 patvirtintoje Gargždų miesto parko sutvarkymo (statybos) techninėje specifikacijoje.

Vadovaujamasi Želdynų įstatymo 22 straipsniu, kuris aiškiai nurodo, kad želdynai kuriami, želdiniai veisiami vadovaujantis želdynų tvarkymo ir kūrimo projektais. Šių projektų rengimą reglamentuoja Atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektų rengimo tvarkos aprašas, patvirtintas Aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-719 „Dėl atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Rengiant šiuos projektus turi būti įvertinti Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo 2015–2020 m. veiksmų plano 3 priede nustatyti reikalavimai esamos būklės analizei ir, V (kai įgyvendinama 11.2 veikla) skyriaus reikalavimai.

Bendradarbiavimo su visuomene planas:

Klaipėdos rajono savivaldybės administracija siekdama įsisavinti 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicinių veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.5.1-APVA-R-019 priemonės „Kraštovaizdžio apsauga“ projektų finansavimui teikiamas lėšas teikia - ***Gargždų miesto parko sutvakymo projektą. Tai nestandarnis projektas, kadangi jo idėjos formavimas ir iniciatyva atėjo iš Gargždų miesto bendruomenės***. Gargždų miesto parko sutvarkymo projekto pradžia ir galimybių studijos parengimas yra Gargždų miesto bendruomenės iniciatyvinės grupės nuopelnas, 2010 m. Gargždų miesto bendruomenė pakviečia projektuotojus pasiūlyti parko sutvarkymo koncepcinio projekto rengimo modelį. Atsižvelginat į nestandartinę situaciją, kada iniciatyva, teritorijos atrinkimas,

galimybių studijos rengimo kuravimas ateina iš bendruomenės (visuomenės), bendradarbiavimo su visuomenės plane aprašysime kokie veiksmai jau buvo atlikti aptariant, viešinant ir pristatant parko sutvarkymo idėjas:

Bendradarbiavimo su visuomene planas			
Visuomenės įtraukimo į parko planavimo procesą priemonės	**Projekto rengimo stadija**	**Kokio tikslo siekiame numatyta priemone**	**Visuomenės dalyvavimą skatinančios priemonės (priemonių ir jų turinio aprašymas)**
Formalios visuomenės informavimoapie parko planavimo procesą priemonės	Prieš pradedant rengti projektą ir viso projekto rengimo metu. Esamos būklės, Koncepcijos rengimo, Projekto sprendinių konretizavimo, derinimo ir tvirtinimo stadijoje. Projekto įgyvendinimo stadijoje	Nuolat informuoti v isuomenę apie vykdomą projektą, jo eigą ir sudaryti sąlygas visuomenei dalyvauti teritorijos kraštovaizdžio formavimo procese viso projekto metu – nuo idėjos formulavimo iki sprendimų įgyvendinimo	1. Vieši galimybių studijos rezultatų pristatymai; 2. Straipsniai vietos spaudoje; 3. Parko sutvarkymo techninio projekto sprendiniai pristatomi visuomenei viešajame susirinkime. 4. Parko techninio projekto sprendiniai pateikiami Gargždų miesto bendruomenei ir kitoms suinteresuotoms grupėms.
Pasyvios visuomenės įtraukimo į parko planavimo procesą priemonės	Prieš pradedant rengti projektą ir viso projekto rengimo metu. Esamos būklės, Koncepcijos rengimo, Projekto sprendinių konretizavimo, derinimo ir tvirtinimo stadijoje. Projekto įgyvendinimo stadijoje	Nuolat informuoti v isuomenę apie vykdomą projektą, jo eigą ir sudaryti sąlygas visuomenei dalyvauti teritorijos kraštovaizdžio formavimo procese viso projekto metu – nuo idėjos formulavimo iki sprendimų įgyvendinimo	1. Viešais skelbiami kontaktiniai galimybių studijos rengėjų duomenys korespondencijai; 2. Teikiama informacija apie parko techninio projekto rengėjus, teikiami jų kontaktiniai duomenys. 3. Sukurtas internetinis dienoraštis adresu http://gargzduparkas.blogspot.lt/2016/04/gargzdu-miesto-parko-atgimimui-antras.html#more 4. Profilis „Gargždų Parkas“ socialiniame tinkle „Facebook“ https://www.facebook.com/gargzdu.parkas/?fref=ts. Taikant pasyvaus visuomenės įtraukimo į planavimo procesą priemones (internetinis dienoraštis ir socialinio tinklo profilis), apie galimybių studijos rengimo procesą nuolat buvo informuoti daugiau nei 400

			žmonių. Parko internetinio dienoraščio lankytojai karts nuo karto galėjo dalyvauti momentinėse apklausose;
Aktyvios visuomenės įtraukimo į parko planavimo procesą priemonės	Prieš pradedant rengti projektą ir viso projekto rengimo metu. Esamos būklės, Koncepcijos rengimo, Projekto sprendinių konretizavimo stadijos	Nuolat informuoti v isuomenę apie vykdomą projektą, jo eigą ir sudaryti sąlygas visuomenei dalyvauti teritorijos kraštovaizdžio formavimo procese viso projekto metu – nuo idėjos formulavimo iki sprendimų įgyvendinimo. Išgirsti visuomenės teikiamas pastabas sprendinių konretizavimo stadijoje ir techniniame projekte.	1. Visuomenės apklausos (anktetinės ir internetinės apklausos; Anketinėmis apklausomis apklausti 24 parko lankytojai). 2. Esamų ir galimų parko naudotojųgrupių poreikių ir interesų tyrimas (interviu forma); 3. Viešos neformalios diskusijos; 4. Parko teritorijoje organizuotas studentų idėjų konkursas (SIKON) Interviu su esamais ar potencialių parko naudotojų grupių atstovais buvo apklausti: gretimos vidurinės mokyklos direktorius, jaunimo atstovas, Politinių Kalinių ir tremtinių sąjungos atstovas, Gargždų socialinių paslaugų centro darbuotojai, VŠĮ „Gargždų futbolas“ direktorius, Gargždų krašto muziejaus kolektyvas, gretimybėse esančio restorano „Lijo“ savininkai ir architektas; Gauta parkotyrininko K. Labanausko parko galimybių studijos želdinių vertinimas ir pasiūlymai.